

Potencjał nauki a innowacyjność regionów

MILENIE I TOMKOWI – ZA CIERPLIWOŚĆ I WYROZUMIAŁOŚĆ

EUROREG

CENTRUM EUROPEJSKICH
STUDIÓW REGIONALNYCH I LOKALNYCH
UNIWERSYTET WARSZAWSKI

Potencjał nauki a innowacyjność regionów

Agnieszka Olechnicka

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR

Recenzent: prof. dr hab. Ewa Okoń-Horodyńska

Projekt okładki i stron tytułowych: Katarzyna Wojnar

Na okładce wykorzystano ilustrację ©iStock

Redakcja: Anna Mach

Korekta: Karolina Dębska

Copyright © 2012 by Agnieszka Olechnicka

Publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w ramach habilitacyjnego grantu badawczego „Potencjał polskiej nauki a in-
nowacyjność regionów”
(N N114 208434).

ISBN 978-83-7383-454-5

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Krakowskie Przedmieście 62, 00-322 Warszawa
tel./fax 22 828 93 91, 22 826 59 21, 22 828 95 63
dział handlowy: jak wyżej w. 105, 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (*Elżbieta Giżyńska*)

Druk i oprawa: Poligraf, Drelów

SPIS TREŚCI

PODZIĘKOWANIA	8
WPROWADZENIE	9
Cel, pytania badawcze, hipotezy	10
Wykorzystane definicje	14
Podejście badawcze	14
Źródła danych i metody badawcze	15
Struktura książki	19
ROZDZIAŁ 1	
ODDZIAŁYWANIE SEKTORA NAUKI NA OTOCZENIE	22
1.1. Ewolucja roli sektora nauki	22
1.2. Uwarunkowania kształtujące współczesny sektor nauki	27
1.3. Rola sektora nauki w wybranych koncepcjach teoretycznych	33
1.4. Funkcje instytucji nauki wobec otoczenia zewnętrznego	38
1.4.1. Instytucje naukowo-badawcze jako jednostki ekonomiczne	40
1.4.2. Instytucje naukowo-badawcze jako źródło kapitału ludzkiego	42
1.4.3. Instytucje naukowo-badawcze jako producenci wiedzy	43
1.4.4. Instytucje naukowo-badawcze jako aktorzy regionalni	46
1.5. Czynniki kształtujące wpływ sektora nauki na otoczenie	49
1.6. Oddziaływanie sektora nauki a współpraca naukowa	53
1.7. Podsumowanie	57
ROZDZIAŁ 2	
RELACJE SEKTORA NAUKI Z PRZEDSIĘBIORSTWAMI	59
2.1. Przedsiębiorstwo w sieci powiązań innowacyjnych	59
2.2. Motywy i uwarunkowania współpracy naukowców z sektorem przedsiębiorstw	64
2.3. Formy współpracy sektora nauki z przedsiębiorstwami	70
2.4. Bliskość geograficzna instytucji naukowych a innowacyjność przedsiębiorstw	75
2.4.1. Znaczenie bliskości zaplecza badawczo-rozwojowego	76
2.4.2. Kontrowersje wokół znaczenia bliskości geograficznej	77
2.4.3. „Siła słabych więzi”, „małe światy” i „globalne dostawy”	83
2.5. Podsumowanie	86

ROZDZIAŁ 3

POMIAR POTENCJAŁU SEKTORA NAUKI DLA INNOWACYJNOŚCI	88
3.1. Tendencje w zakresie pomiaru sektora naukowo-badawczego	88
3.2. Pomiar przepływów wiedzy	90
3.3. Pomiar współpracy sektora nauki i przedsiębiorstw	92
3.4. Zalety i ograniczenia bibliometrii jako metody pomiaru potencjału sektora nauki	95
3.5. Ewaluacja osiągnięć instytucji naukowych	99
3.6. Ewolucja międzynarodowych rankingów uniwersytetów	104
3.7. Badania potencjału nauki i jej powiązań z sektorem przedsiębiorstw w Polsce	108
3.8. Podsumowanie	110

ROZDZIAŁ 4

POTENCJAŁ POLSKIEGO SEKTORA NAUKI.

WSPÓŁPRACA A PRODUKT NAUKOWY	112
4.1. Potencjał badawczy polskiego sektora nauki	112
4.2. Zróżnicowanie potencjału naukowego w Polsce	119
4.3. Sieć współpracy regionalnej w ramach publikacji i projektów badawczych ...	127
4.4. Współpraca a produktywność nauki	131
4.5. Współpraca a jakość produktu naukowego	139
4.6. Podsumowanie	145

ROZDZIAŁ 5

INNOWACYJNOŚĆ POLSKICH PRZEDSIĘBIORSTW A SEKTOR NAUKI	149
5.1. Relacje polskich przedsiębiorstw z sektorem nauki	149
5.1.1. Ujęcie ilościowe	149
5.1.2. Ujęcie jakościowe	155
5.2. Współpraca polskich przedsiębiorstw z sektorem nauki – publikacje i projekty	157
5.2.1. Publikacje naukowe z udziałem polskich przedsiębiorstw	157
5.2.2. Projekty badawcze z udziałem polskich przedsiębiorstw	162
5.2.3. Charakterystyka publikujących przedsiębiorstw	163
5.2.4. Charakterystyka przedsiębiorstw – uczestników projektów badawczych 6PR UE	167
5.2.5. Zakres współpracy przedsiębiorstw z instytucjami naukowymi	171
5.2.6. Artykuł jako efekt działalności przedsiębiorstw	173
5.2.7. Projekt 6PR UE jako efekt działalności przedsiębiorstwa	176
5.3. Znaczenie bliskości w relacjach sektora przedsiębiorstw z nauką	178
5.3.1. Współpraca w ramach publikacji i projektów 6PR UE	178
5.3.2. Współpraca i znaczenie bliskości – projekty celowe FSNT-NOT	187
5.3.3. Ocena współpracy z instytucjami naukowymi	191
5.3.4. Znaczenie lokalizacji i bliskości z sektorem nauki w działalności innowacyjnej przedsiębiorstwa	195
5.4. Podsumowanie	199

WNIOSKI	205
BIBLIOGRAFIA	213
SPIS RAMEK	238
SPIS RYCIN	239
SPIS TABEL	242
ZAŁĄCZNIK 1. SCHEMAT WYWIADU	243
ZAŁĄCZNIK 2. LISTA PRZEPROWADZONYCH WYWIADÓW	246
ZAŁĄCZNIK 3. POLSKA INNOWACYJNOŚĆ, W TYM SYSTEM BADAWCZY WEDŁUG IUS	248